

OBSAH

PŘEDMLÚVA	9
I. ROZPORŮ JAKO ZDROJ POHYBU	11
1. Typy filosofických koncepcí vývoje	12
2. Zákon všeobecného vývoje	21
II. DIALEKTICKÉ ROZPORŮ A JEJICH POHYB	26
1. Určení rozporu	29
2. Pohyb rozporů	35
(2.1.) Boj nového se starým ve vývoji	36
(2.2.) Rozpor jako protiklad	39
(2.3.) Vnitřní a vnější rozpor, všeobecnost a specifická rozporu, zá- kladní, hlavní a vedlejší rozpor	43
(2.4.) Materialistická kritika hegelovské koncepce dialektických rozporů	54
3. Antagonismus, antagonistické a neantagonistické rozpor	67
4. Řešení rozporů	78
5. „Teorie rovnováhy“ a příbuzné koncepce	84
6. Pojem harmonického vývoje	91
III. ROZPORŮ A PROCES POZNÁNÍ	97
1. Je logika „věda o zákonech myšlení“?	103
2. Hegel: ztotožnění logických a dialektických rozporů	108
3. Logika a dialektika	113
DODATEK 1: ZÁKON „NEGACE NEGACE“	116
1. Zákony a kategorie marxistické dialektiky	116
2. Pojem „dialektické negace“	119
3. Zákon „negace negace“	123
4. Zákon všeobecného vývoje a „zákon negace negace“	127
DODATEK 2: POZNÁMKA O KVALITATIVNÍCH A KVANTITATIVNÍCH ZMĚNÁCH VE VÝVOJI	144
1. Běžné názory na kvalitativní a kvantitativní změny ve vývoji	145
2. Jednostranné názory na charakter kvalitativních a kvantitativních změn ve vývoji	146
3. Zákon revolučních změn ve vývoji jevů	150
Cizojazyčné souhrny	155

СОДЕРЖАНИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ	9
I. ПРОТИВОРЕЧИЯ КАК ИСТОЧНИК ДВИЖЕНИЯ	11
1. Типы философских концепций развития	12
2. Закон всеобщего развития	21
II. ДИАЛЕКТИЧЕСКИЕ ПРОТИВОРЕЧИЯ И ИХ ДВИЖЕНИЕ	26
1. Определение противоречия	29
2. Движение противоречий	35
(2.1) Борьба старого и нового в развитии	36
(2.2) Противоречие как противоположность	39
(2.3) Внутренние и внешние противоречия, всеобщность и частность противоречия, основные и второстепенные противоречия	43
(2.4) Материалистическая критика концепции диалектических противоречий Гегеля	54
3. Антагонизм, антагонистические и неантагонистические противоречия	67
4. Решение противоречий	78
5. „Теория равновесия“ и близкие концепции	84
6. Понятие гармонического развития	91
III. ПРОТИВОРЕЧИЯ И ПРОЦЕСС ПОЗНАНИЯ	97
1. Есть ли логика „наукой о законах мышления?“	103
2. Гегель: отождествление логических и диалектических противоречий	108
3. Логика и диалектика	113
ДОБАВЛЕНИЕ № 1: ЗАКОН „НЕГАЦИИ НЕГАЦИИ“	116
1. Законы и категории марксистской диалектики	116
2. Понятие „диалектической негации“	119
3. Закон „негации негации“	123
4. Закон всеобщего развития и „закон негации негации“	127
ДОБАВЛЕНИЕ № 2: ПРИМЕЧАНИЕ О КАЧЕСТВЕННЫХ И КОЛИЧЕСТВЕННЫХ ИЗМЕНЕНИЯХ В РАЗВИТИИ	144
1. Тезисы о качественных и количественных изменениях в развитии	145
2. Односторонние взгляды на природу качественных и количественных изменений в развитии	146
3. Закон революционных изменений в развитии явлений	150
РЕЗЮМЕ	159

INHALT

VORREDE	9
I. WIDERSPRÜCHE ALS TRIEBKRAFT DER BEWEGUNG	11
1. Philosophische Konzeptionen der Entwicklung	12
2. Gesetz der allgemeinen Entwicklung	21
II. DIALEKTISCHE WIDERSPRÜCHE UND IHRE BEWEGUNG	26
1. Bestimmung des Widerspruchs	29
2. Bewegung der Widersprüche	35
(2.1.) Kampf des Neuen mit dem Alten in der Entwicklung	36
(2.2.) Widerspruch als Gegensatz	39
(2.3.) Innere und äussere Widersprüche; wesentliche und unwesentliche Widersprüche	43
(2.4.) Materialistische Kritik der hegelschen Konzeption der dialektischen Widersprüche	54
3. Antagonismus, antagonistische und nichtantagonistische Widersprüche	67
4. Lösung der Widersprüche	78
5. „Theorie des Gleichgewichts“ und ähnliche Konzeptionen	84
6. Begriff der harmonischen Entwicklung	91
III. WIDERSPRÜCHE UND DER PROZESS DER ERKENNTNIS	97
1. Ist die Logik eine „Wissenschaft von den Gesetzen des Denkens“?	103
2. Hegel: Gleichsetzung der logischen und dialektischen Widersprüche	108
3. Logik und Dialektik	113
ZUSATZ 1: GESETZ DER „NEGATION DER NEGATION“	110
1. Gesetze und Kategorien der marxistischen Dialektik	116
2. Begriff der „dialektischen Negation“	119
3. Gesetz der „Negation der Negation“	123
4. Gesetz der allgemeinen Entwicklung und „Gesetz der Negation der Negation“	127
ZUSATZ 2: BEMERKUNG ÜBER DIE KVALITATIVEN UND KVANTITATIVEN VERÄNDERUNGEN IN DER ENTWICKLUNG	144
1. Formulationen der qualitativen und quantitativen Veränderungen	145
2. Einseitige Konzeptionen der qualitativen und quantitativen Veränderungen in der Entwicklung	146
3. Gesetz der revolutionären Veränderungen in der Entwicklung der Erscheinungen	150
ZUSAMMENFASSUNG	159